

Huvudman

Helsingborgs kommun
barn.utbildningsnamnd@helsingborg.se

Beslut

Datum 2026-03-23
Dnr SI 2025:11807
Sida **1 (7)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Svensgårdsskolan i Helsingborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun att senast den **15 juni 2026** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende brist rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Helsingborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Helsingborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd som kommer in till rektorn, startar en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som kommit in till rektorn under perioden från **den 23 mars 2026** till och med **den 5 juni 2026**, samt vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:11807) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden i december 2025 inlett en tillsyn av Svensgårdsskolan i Helsingborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Svensgårdsskolan följer gällande bestämmelser inom området särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan samt rektor och biträdande rektor den 12 februari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat ett urval av åtgärdsprogram med tillhörande utredningar av särskilt stöd.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn om elevers behov av särskilt stöd

Flera lärare berättar att när de befår att en elev, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå kunskapskraven så pratar de först med varandra i arbetslaget för att utesluta att de inte har missat något i sina extra anpassningar. Om lärarna därefter fortfarande befår att eleven inte kommer att nå kunskapskraven så lyfts eleven till elevhälsoteamet. Även personal i elevhälsan och rektor uppger att lärare lyfter elever som trots extra anpassningar riskerar att inte nå kunskapskraven vid samverkansmöten med elevhälsoteamet, där rektor ingår. Vid intervjuerna framkommer även att lärarna, vid behov, har möjlighet att lyfta elever direkt till specialpedagog eller rektor mellan samverkansmötena. Lärare, personal i elevhälsan och rektor uppger att alla elever som, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå kunskapskraven lyfts och att rektor alltid får kännedom om dessa elever.

Utredning av elevers behov av särskilt stöd

Flertalet lärare som undervisar i de äldre årskurserna uppger att en utredning av elevers behov av särskilt stöd görs när en elev lyfts till

samverkansmötet med elevhälsoteamet. Flera lärare på låg- och mellanstadiet uppger däremot att det inte alltid startas en utredning om särskilt stöd efter att läraren har lyft eleven till sådant samverkansmöte. En lärare uppger att hen har lyft ett antal elever men att det bara vid ett av dessa tillfällen har startats en utredning av särskilt stöd. En annan lärare uppger att hen har lyft samma elev under ett och ett halvt år utan att utredning startats. Flera lärare berättar att de i stället för att en utredning startar får till sig att fler extra anpassningar ska sättas in. En lärare uppger att trots att hen har lyft elever på möten så händer inte något utan i stället får hen frågor om hen har testat olika extra anpassningar. En annan lärare säger att det kan bedömas att läraren behöver hjälp med extra anpassningar när en elev har lyfts. Personal i elevhälsan uppger att det är från fall till fall huruvida en utredning av särskilt stöd startas. Personal i elevhälsan uppger vidare att det kan finnas behov av att följa upp hur extra anpassningar har utvärderats och implementerats innan beslut om utredning fattas. Rektor uppger att hen fattar beslut om att inleda en utredning av särskilt stöd när lärare lyfter en elev vid samverkansmöte, men säger samtidigt att de många gånger först resonerar vidare kring om det finns åtgärder kvar att vidta på pedagognivå. Rektor uppger vidare att beslut om att inleda en utredning fattas när alla åtgärder på pedagognivå är uttömda. Enligt både personal i elevhälsan och rektor kan observation och handledning först behövas för att uttömma extra anpassningar.

Av samtliga intervjuer, och av de utredningar av särskilt stöd som Skolinspektionen har tagit del av, framgår att elevhälsan involveras i utredningar av särskilt stöd. Vidare uppger personal och rektor att en utredning av särskilt stöd inte bara startas utifrån kunskapsmässiga svårigheter, utan att en sådan utredning kan startas även för elever med andra svårigheter i sin skolsituation.

Åtgärdsprogram

Lärare, personal i elevhälsan och rektor uppger att åtgärdsprogram alltid utarbetas om en utredning visar ett behov av särskilt stöd. Några lärare, personal i elevhälsan och rektor säger att de i undantagsfall och utifrån elevens behov sätter in stöd innan utredning om särskilt stöd är färdigställd och beslut om åtgärdsprogram fattats. Detta eftersom de vill att elever ska ges stöd skyndsamt. Huvudmannen uppger i yttrande att det kan ha hänt i något fall, men att åtgärdsprogram sedan har upprättats. Samtliga intervjuade uppger att det är rektor som fattar beslut om åtgärdsprogram. Det framkommer även samstämmiga uppgifter om att elev och vårdnadshavare alltid ges möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogram. Vidare uppger lärare, personal i elevhälsan och rektor att elev och vårdnadshavare underrättas om beslutet om åtgärdsprogram samt att de ges information om hur det går till att överklaga beslutet. Såväl personal i elevhälsan som rektor uppger att det är sällsynt att en utredning av särskilt

stöd visar att eleven inte har behov av särskilt stöd. Rektor säger att det inte har hänt någon gång under den tid hen har arbetat på skolan och att hen därmed inte har fattat något beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram efter utredning.

Rektor har fattat beslut om samtliga åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av. Åtgärdsprogrammen innehåller en beskrivning av elevens behov av särskilt stöd, beslutade åtgärder för eleven samt information om när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för detta. I samtliga åtgärdsprogram finns också en överklagandehänvisning.

Samtliga åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av innehåller någon eller några av åtgärderna särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång. Vid intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektor framkommer att beslut om dessa åtgärder fattas utifrån elevens behov som framkommit vid utredning av särskilt stöd. Vidare framkommer att andra, mindre ingripande, åtgärder har provats innan rektorn fattar beslut om särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång.

En lärare uppger att en elev på skolan inte alltid får resurstöd i den omfattning som beslutats i elevens åtgärdsprogram. Personal i elevhälsan uppger att det kan vara fallet om resurspersonen exempelvis blir sjuk. Vid intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektor framkommer i övrigt samstämmiga uppgifter om att elever ges det stöd som framgår av deras åtgärdsprogram. Rektor uppger även att skolan har de resurser som behövs för att tillgodose elevernas behov av stöd.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om

beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. (3 kap. 11 § skollagen)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Beslut i fråga om åtgärdsprogram, särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. (28 kap. 16 § skollagen)

En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet om det inte är uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till (29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen [2017:900]).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att delar av Svensgårdsskolans arbete med särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning visar att rektor inte alltid startar en utredning när lärare, genom att lyfta eleven till samverkansmöte med elevhälso-teamet, anmält att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Skälet till det är, enligt personal i elevhälsan och rektor, att det kan finnas ytterligare extra anpassningar att prova för eleven innan en utredning startas. En rektor är skyldig att starta en utredning efter anmälan om särskilt stöd och efter varje utredning fatta beslut om huruvida ett åtgärdsprogram ska upprättas

eller inte. En rektor kan således inte underlåta att starta en utredning för de elever som skolans personal har anmält behöver få sitt stödbehov utrett för att i stället sätta in andra extra anpassningar. En utredning av särskilt stöd kan dock vara mer eller mindre omfattande. En sådan utredning kan visa att eleven inte har behov av särskilt stöd och rektor ska då fatta beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. I det skedet kan det bli aktuellt att sätta in andra extra anpassningar. Att rektorn inte alltid startar en utredning efter en anmälan om särskilt stöd är en brist.

I övrigt har det inte framkommit annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller anmälan om behov av särskilt stöd, att utredning av särskilt stöd görs i samråd med elevhälsan, att beslut om åtgärdsprogram fattas på ett korrekt sätt efter utredning och är formellt riktiga, att elev och elevs vårdnadshavare ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas samt att de underrättas om innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet. Det har även framkommit att beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång fattas av rektorn och endast när förutsättningar föreligger.

Vad gäller frågan om elever ges stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram uppger visserligen en lärare att en elev inte alltid ges stöd i den omfattning som beslutats i elevens åtgärdsprogram och personal i elevhälsan säger att det kan hända vid personals sjukfrånvaro. Mot bakgrund av att övriga lärare, personal i elevhälsan och rektor uppger att elever alltid ges stöd enligt beslutade åtgärdsprogram, bedömer Skolinspektionen att det inte framkommit att huvudmannen brutit mot bestämmelserna i denna del.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Helsingborgs kommuns verksamhet vid Svensgårdsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

☒ Hanna Lindvall

Beslutsfattare
Signerat av: Hanna Lindvall

☒ Astrid Arnberg

Föredragande
Signerat av: Astrid Arnberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Isabella Morovic medverkat.